

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Голованя Ігоря Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України

м. Київ
19 вересня 2018 року
№ 289-1(І)/2018

Справа № 3-269/2018(3731/18)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України в складі:

Гультай Михайло Мирославович – секретар колегії,
Головатий Сергій Петрович – доповідач,
Колісник Віктор Павлович,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Голованя Ігоря Володимировича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Головань Ігор Володимирович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) на підставі статті 151¹ Конституції України звернувся

до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/3731-358 від 20 липня 2018 року) щодо перевірки припису пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – Кодекс) на відповідність частині першій статті 8, частині другій статті 55 та частині третій статті 124 Конституції України.

Згідно з приписом пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу суддя відмовляє у відкритті провадження в адміністративній справі, якщо позов не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства.

2. Зі змісту доданих до конституційної скарги копій судових рішень – ухвали Верховного Суду від 5 січня 2018 року та постанови Великої Палати Верховного Суду від 3 квітня 2018 року – випливає, що Заявник 17 липня та 21 серпня 2017 року звертався до прокуратури Донецької області з повідомленням про кримінальне правопорушення.

Прокуратура Донецької області листами від 8 серпня 2017 року та від 5 вересня 2017 року повідомила Заявника про відсутність підстав для внесення отриманих від нього відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Заявник у порядку, передбаченому статтею 303 Кримінального процесуального кодексу України, оскаржив відмову прокуратури Донецької області до Жовтневого районного суду міста Маріуполя Донецької області.

Жовтневий районний суд міста Маріуполя Донецької області ухвалою від 11 вересня 2017 року зобов'язав відповідальну особу прокуратури Донецької області внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про вчинене кримінальне правопорушення, що містилися в повідомленні Заявника від 21 серпня 2017 року.

У зв'язку з тим, що прокурор Донецької області відмовився внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань інформацію про кримінальне правопорушення, Заявник у листопаді 2017 року звернувся до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів (далі – Комісія) зі скаргою

про вчинення прокурором прокуратури Донецької області дисциплінарного проступку.

Комісія відмовила Заявникові у відкритті дисциплінарного провадження (рішення від 23 листопада 2017 року № 881дс-17) на підставі пункту 1 частини другої статті 46 Закону України „Про прокуратуру“ від 14 жовтня 2014 року № 1697–VII (далі – Закон № 1697–VII), згідно з яким член Комісії своїм вмотивованим рішенням відмовляє у відкритті дисциплінарного провадження, якщо дисциплінарна скарга не містить конкретних відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку прокурора.

Заявник 2 січня 2018 року звернувся до Верховного Суду з адміністративним позовом до Комісії, у якому просив визнати протиправним та скасувати рішення Комісії від 23 листопада 2017 року № 881дс-17, а також зобов'язати Комісію ухвалити рішення про відкриття дисциплінарного провадження за поданою ним у листопаді 2017 року дисциплінарною скаргою.

Верховний Суд 5 січня 2018 року, керуючись, зокрема, статтею 170 Кодексу, відмовив Заявникові у відкритті провадження у справі за його позовом. В ухвалі Верховний Суд указав, що відповідно до частини першої статті 50 Закону № 1697–VII право на оскарження в судовому порядку рішень Комісії, ухвалених за результатами дисциплінарного провадження, має безпосередньо прокурор як суб'єкт цього дисциплінарного провадження. Водночас Верховний Суд зазначив, що рішення Комісії, ухвалене за результатами розгляду дисциплінарної скарги, не створює для Заявника жодних юридичних наслідків та „не породжує для останнього юридичних прав та/чи обов'язків“.

Заявник оскаржив ухвалу Верховного Суду від 5 січня 2018 року до Великої Палати Верховного Суду.

Велика Палата Верховного Суду 3 квітня 2018 року постановила апеляційну скаргу Заявника залишити без задоволення, а ухвалу Верховного

Суду від 5 січня 2018 року – без змін. Велика Палата Верховного Суду зазначила, зокрема, що системний аналіз пункту 19 частини першої статті 4 та пункту 1 частини першої статті 19 Кодексу „дає підстави для висновку, що право на оскарження рішення (індивідуального акту) суб’єкта владних повноважень надано особі, щодо якої воно прийняте або яке безпосередньо стосується прав, свобод та інтересів даної особи“. Велика Палата Верховного Суду також вказала, що відповідно до частини десятої статті 78 Закону № 1697–VII особа, яка подала дисциплінарну скаргу про вчинення прокурором дисциплінарного проступку, має право оскаржити рішення Комісії до Вищої ради правосуддя за наявності дозволу Комісії на таке оскарження.

Велика Палата Верховного Суду дійшла висновку, що „стверджуванні заявником порушення Кваліфікаційно-дисциплінарною комісією прокурорів його суб’єктивних прав унаслідок відмови у відкритті дисциплінарного провадження і незастосування до прокурора заходів дисциплінарного впливу не можна вважати обґрунтованими і такими, що дійсно порушують його індивідуальні охоронювані законом права та/або інтереси як потерпілого у кримінальному провадженні“.

3. Заявник зазначає, що припис пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу, відповідно до якого суддя відмовляє у відкритті провадження в адміністративній справі, якщо позов не належить розглядати за правилами адміністративного судочинства, суди застосовують у взаємозв’язку з частиною шостою цієї статті. Частиною шостою статті 170 Кодексу передбачено, що в разі відмови у відкритті провадження в адміністративній справі з підстави, встановленої пунктом 1 частини першої цієї статті, суд повинен роз’яснити заявнику, до юрисдикції якого суду віднесено розгляд такої справи. Таке формулювання, на думку Заявника, знівелювало його конституційне право на оскарження рішень суб’єктів владних повноважень.

Заявник не погоджується з наданим Великою Палатою Верховного Суду тлумаченням припису, який є предметом оспорювання, а саме: «поняття „спір, який не підлягає розгляду в порядку адміністративного судочинства“ слід тлумачити в більш широкому значенні, тобто як поняття, що стосується тих спорів, які не підлягають розгляду в порядку адміністративного судочинства, і тих, які взагалі не підлягають судовому розгляду...».

Заявник стверджує, що припис пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу у тлумаченні, наданому у його справі Великою Палатою Верховного Суду, не відповідає таким складовим принципам верховенства права, як передбачуваність та запобігання зловживанню повноваженнями.

На обґрунтування невідповідності припису пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу статті 8 Конституції України Заявник посилається на тематичне дослідження Європейської Комісії „За демократію через право“ (Венеційська Комісія) „Мірило правовладдя“.

На думку Заявника, припис пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу „уможлиблює ситуацію, коли особа не може впорядкувати свою поведінку так, аби отримати гарантований Конституцією доступ до суду“. Крім того, Заявник стверджує, що „не дивлячись на те, що зазначена норма КАС містить справедливе і раціональне положення, у моїй справі вона непередбачено стала знаряддям відмови у судовому захисті... оскаржені положення КАС дозволяють не розглядати позов, навіть якщо це позбавить позивача судового захисту як такого“.

На обґрунтування невідповідності припису пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу частині другій статті 55 Конституції України Заявник наводить юридичну позицію Конституційного Суду України, викладену в пункті 1 резолютивної частини Рішення від 25 листопада 1997 року № 6-зп, та зазначає, що „згідно з офіційним тлумаченням, єдиною передумовою для розгляду в суді скарги на перелічені рішення, дії чи бездіяльність є переконання фізичної особи у порушенні своїх прав“.

3.1. Заявник, керуючись частиною третьою статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“, висловив клопотання про поновлення пропущеного ним строку подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що текст остаточного судового рішення в його справі він отримав 20 квітня 2018 року.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження в справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить з такого.

4.1. Остаточним судовим рішенням в справі Заявника є постанова Великої Палати Верховного Суду від 3 квітня 2018 року. Конституційна скарга Заявника надійшла до Конституційного Суду України 20 липня 2018 року, тобто була подана з порушенням строку, встановленого пунктом 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“. Водночас Заявник долучив до конституційної скарги документ, що підтверджує отримання повного тексту остаточного судового рішення у його справі 20 квітня 2018 року.

4.2. Згідно з абзацом першим частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону.

Заявник стверджує, що за приписом пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу він позбавлений судового захисту своїх прав та можливості вирішити у суді юридичний спір з Комісією. Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України зазначає, що згідно з приписом частини десятої статті 78 Закону № 1697–VII особа, яка подала дисциплінарну скаргу про вчинення прокурором дисциплінарного проступку, має право на оскарження рішення Комісії до Вищої ради правосуддя за

наявності на це дозволу Комісії. Утім ні конституційна скарга, ні додані до неї матеріали не підтверджують того, що Заявник скористався таким правом. Окрім того, аналіз змісту припису частини першої статті 50 Закону № 1697–VII дає підстави стверджувати, що Заявник не може бути суб'єктом права на оскарження в суді рішення Комісії. Зазначене свідчить про те, що конституційна скарга не відповідає вимогам пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Відповідно до пункту 7 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі мають бути зазначені відомості про документи й матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів. Проте Заявник не долучив до конституційної скарги копій таких документів, зокрема: своєї дисциплінарної скарги до Комісії, рішення Комісії від 23 листопада 2017 року № 881дс-17, своєї позовної заяви до Верховного Суду та своєї апеляційної скарги до Великої Палати Верховного Суду. Отже, Заявник не дотримав вимог пункту 7 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження в справі за пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою Голованя Ігоря Володимировича щодо

відповідності Конституції України (конституційності) припису пункту 1 частини першої статті 170 Кодексу адміністративного судочинства України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**